

Студијски програм: Астрономија – Дипломске академске студије			
Назив предмета: Небеска механика			
Наставник: Бојан Новаковић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: нема услова			
Циљ предмета: Стицање општих и специфичних знања о начину кретања небеских тела, са посебним нагласком на мала тела Сунчевог система (астероиде и комете)			
Исход предмета: По завршетку курса студент је упознат са различитим карактеристикама кретања небеских тела, и оспособљен је за решавање сложених проблема из небеске механике као и за укључивање у научно-истраживачки рад.			
Садржај предмета:			
1. Кретање небеских тела: Кеплерови закони. Њутнов закон гравитације, Проблем 2-тела, Векторски интегрални проблеми. Облик путање. Кретање по елиптичној путањи. Елиптични орбитални елементи. 2. Проблем n-тела: Општи интегрални проблеми n-тела. Транслаторно кретање Сунчевог система. Лапласова инваријабилна равна. Општа теорија планетских поремећаја. Функција поремећаја. Основне векторске једначине рачуна поремећаја. Диференцијалне једначине хелиоцентричног кретања планета. Развијање функције поремећаја у ред. Резонанце. Интеграње диференцијалних једначина кретања. Класификација поремећаја. Секуларни поремећаји. 3. Специјални случајеви проблема 3-тела: Центар атракције трију тела. Астероидни проблем. Једначине кретања. Јакобијев интеграл. Лагранжеве равнотежне тачке. Тројански астероиди и њихово кретање. 4. Динамика малих тела Сунчевог система: Орбиталне карактеристике. Динамичка стабилност кретања. Орбиталне резонанце. Ефекат Јарковског. Сударне фамилије астероида. Астероиди блиски Земљи. Транс-нептунски објекти. Активни астероиди и краткoperиодичне комете. Вероватноћа судара са планетама.			
Литература: (предавања и вежбе)			
1. Gerhard Beutler: Methods of Celestial Mechanics , Volume I, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2005			
2. Carl D. Murray, Stanley F. Dermott: Solar System Dynamics , Cambridge University Press, 2000			
3. Бојан Новаковић: Динамика малих тела Сунчевог система , скрипта, Београд, 2014			
4. Jean Souchay: Dynamics of Extended Celestial Bodies and Rings , Lect. Notes Phys. 682, Springer, Berlin Heidelberg, 2006			
Број часова активне наставе: 5		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе: Фронтални, групни и практични.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
поена		поена	
активност у току предавања		писмени испит	20
практична настава		усмени испит	30
колоквијум-и			
семинар-и		30	